

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

15.10.2021

№ 16

**2030 елга кадәр Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районының
Кыр Шонталысы авыл жирлеген муниципаль берәмлекте
транспорт инфраструктурасы системасын
комплекслы үстерү программасын раслау турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарган бештырушың гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе Шәһәр төзелешне комплекты һәм Россия Федерациясенен аерым закон акларына үзгәрешләр керту турында» 2014 елның 29 декабрендәге 456-ФЗ номерлы Федераль закон, «Жидлекләренен, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы системаларын комплекты үстерү программаларына таләшәрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2015 елның 25 декабрендәге 1440 номерлы карары, Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Мичирихановның «Муниципаль берәмлекләренен транспорт инфраструктурасы системаларын комплекты үстерү программасын эшләу турында» 2016 елның 6 июнендәге 326661-МР номерлы күрсәтмәсе белән

карап бирә:

1. 2030 елга кадәр Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Кыр Шонталысы авыл жирлеген муниципаль берәмлекте транспорт инфраструктурасы системасын комплекты үстерү Программасын расларга (Кушыкта).
2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат телекоммуникация челтәрендә «Татарстан Республикасы хөкүмәт мәгълүматның расми порталында», һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре Порталында жирлек сайтында урлаштырырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольде тотуны үз өстендә калдырам.

Башкарма комитеты жетәкчесе

Ф.Я.Хәмзиев

Кыр Шонталысы авыл жирлеге
башкарма комитетының
2021 елның 15 октябрдәге
16 номерлы карарына
кушымта

**2030 елга кадәр Татарстан Республикасы
Алексеевск муниципаль районының
Кыр Шонталысы авыл жирлеге муниципаль берәмлеге
транспорт инфраструктурасы системасын
комплекслы үстерү
Программасы**

Эчтэлөк

1. Програма паспорты
2. Гомуми белешмэлэр
3. Ижтимагый транспорт
4. Урам-юл челтэре
5. Транспорт комплексын үстөрү өстенлеклэре
6. Урам-юл челтэрен оптимальлэштөрү
7. Машина туктау һәм озак вакытлы саклау урыннарын оештыру
8. Жэяүлелэр урамнары системаларын төзү: мөмкинлеклэре чиклэнгән затлар өчен киртэлэрсез мохит тээмин итү

1. Программа паспорты

Исеме

2030 елга кадәр Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Кыр Шонталысы авыл жирлеге муниципаль берәмлеге транспорт инфраструктурасы системасын комплекслы үстерү программасы

Муниципаль заказчы

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Кыр Шонталысы авыл жирлеге башкарма комитеты

Программаның урыны

Россия, Татарстан Республикасы, Алексеевск муниципаль районы, Кыр Шонталысы ав., Вахитов ур., 36 й.

2030 елга кадәр Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Кыр Шонталысы авыл жирлеге муниципаль берәмлеге транспорт инфраструктурасы системасын комплекслы үстерү программасы түбәндәге документлар нигезендә эшләнгән:

- «Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 29 декабрдәге 456-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә;

- «Жирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларына таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенә 2015 елның 25 декабрдәге 1440 номерлы карары;

- Татарстан Республикасы Президентының «Муниципаль берәмлекләрнең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасын эшләү турында» 2016 елның 6 июнәдәге 326661-МР номерлы йөкләмәсе.

Программа транспорт инфраструктурасын булдыру һәм үстерү, әлеге системаларның ышанычлылыгын арттыру һәм Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Левашево авыл жирлеге муниципаль берәмлегендә кешеләр яшәү өчен уңайлы һәм имин шартлар тәмин итә торган беренче чираттагы чараларны үз эченә ала.

2. Гомуми белешмэлэр

Кыр Шонталысы авыл жирлеге Татарстан Республикасының үзэк өлешендә урнашкан һәм 3 торак пункттан тора: Кыр Шонталысы авылы, Кече Кызыл Яр авылы, Зур Кызыл Яр авылы. Административ үзэк - Кыр Шонталысы авылы.

Кыр Шонталысы авыл жирлеге Урта Тигәнәле, Сахаровка, Кыркүл авыл жирлекләре һәм Чистай муниципаль районы белән чиктәш. Муниципаль берәмлек территориясенә гомуми мәйданы - 29941га.

Район үзәгенә - 15 км, Татарстан башкаласы Казан шәһәренә кадәр - 120 км.

Юллар челтәренә озынлыгы 31 км тәшкил итә, шул исәптән: асфальтланган юллар - 15 км, грунт юллары - 16 км.

Тышкы транспорт

Муниципаль берәмлек территориясендә тышкы транспорт бер төр - автомобиль транспортынан гыйбарәт. Торак пунктта тышкы транспортның күләме зур түгел. Муниципаль берәмлек чикләрендә автомобиль юлларының озынлыгы якынча 20 000 кв метр тәшкил итә.

Шулай итеп, Программаның тышкы транспортны үстерү өлешендә түбәндәге чаралары булчак:

- муниципаль берәмлекнең территориаль планлаштыруында региональ һәм жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү чараларын исәпкә алу (бөтен чор);

- автомобиль юлларын перспективалы төзү коридорларын резервлауны тәмин итү (бөтен чор);

- муниципаль берәмлек чикләрендә федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларын үстерү өчен жир кишәрлекләрен бүлеп бирүдә ярдәм күрсәтү (бөтен чор);

- федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларының бүленгән полосаларынан һәм саклау зоналарынан файдалану режимын саклауны тәмин итү (бөтен чор).

3. Ижтимагый транспорт

Транспорт - халыкны һәркем файдалана алырлык транспорт белән тәмин итүче житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында продукциянең төрле төрләрән күчәрә торган икътисадның һәм халыкның йөк ташуга ихтыяжларын канәгатьләндерә торган жирлек инфраструктурасының мөһим состав өлеше. Транспортның тотрыклы һәм нәтижәле эшләве халыкның йөк ташуга булган ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерү һәм жирлекнең уңышлы эшләве өчен кирәкле шарт булып тора.

Муниципаль берәмлек территориясендә автотранспорт предприятиеләре юк. Муниципаль берәмлектә максатчан хәрәкәт итүләрнең күпчелеге шәхси автотранспортка һәм жәяүлеләр юлларына туры килә.

4. Урам-юл челтәре

Урам-юл челтәре торак пунктларның транспорт, инженерлык һәм социаль инфраструктурасының төп барлыкка китерүче элементы булып тора. Жирлекнең комплекслы үсешендә юллар челтәрен һәм инфраструктура объектларын үстерү иң социаль әһәмиятле мәсьәләләрнең берсе булып тора.

Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Кыр Шонталысы авыл жирлегенә муниципаль берәмлегенә урам-юл челтәре характеристикасы

Төр - тип саны	Урамның исеме	Озынлыгы, км	Урамда урнашкан объектлар
	Кыр Шонталысы ав.		
1	Вахитов	1.0	торак сектор, административ бина, авыл мәдәният йорты,
2	Жәлил	1.4	торак сектор, сәүдә объектлары, дини объектлар
3	Ямашев	2.0	торак сектор, мәктәп
4	Яшьләр	0.9	торак сектор
5	Яшел	0.8	Янгын дэпосы, складлар, машина-трактор паркы.
	Кече Кызыл Яр ав.		
1	Боровиков	0,6	торак сектор
2	Яшьләр	1.0	торак сектор, сәүдә, культура объектлары, ФАП
3	Мәктәп	0.5	торак сектор, мәктәп
4	Пушкин	0,4	торак сектор
5	Яшел	0.3	торак сектор
6	Елга аръягы	0.3	торак сектор
	Барлығы	9.2	

5. Транспорт комплексын үстерү өстенлекләре

Муниципаль берәмлекнең транспорт комплексын үстерүнең төп өстенлекләре түбәндәгеләр булырга тиеш:

- гамәлдәге урам-юл челтәрен ремонтлау һәм реконструкцияләү;
- гамәлдәге грунт юлларында каты өслекле юллар төзү.

Муниципаль берәмлек территориясендә транспорт юлларын үстерү хакимиятнең төрле баскычларының уртақ тырышлыгына юнәлдерелгән комплекслы якын килү нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш: федераль, төбәк, муниципаль.

Авыл жирлегенә транспорт системасын үстерүне планлаштырганда районның һәм тулаем регионның транспорт системасын перспективалы үстерүне

исәпкә алырга кирәк. Авыл жирлегенең транспорт системасы регионның транспорт системасы элементы булып тора, шуна күрә территориядә транспорт инфраструктурасын оптимальләштерүгә бәйле барлык бурычларны хәл итү муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында гына хәл ителә алмый. Программадагы күрсәткечләрне транспорт инфраструктурасын үстерү буенча барлык дәрәжәләрдәге бюджетлар катнашында гамәлгә ашыру тәкъдим ителә. Жирле үзидарә органнарының бурычлары булып дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген тәмин итү буенча оештыру чаралары, Алексеевск районы жирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары өчен транспорт инфраструктурасын үстерү буенча инициативалы тәкъдимнәр эзерләү тора.

Транспорт инфраструктурасын үстерүнең төп юнәлешләре федераль дәрәжәдә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2008 елның 22 ноябрәндәге 1734-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясе транспорт стратегиясе белән билгеләнә.

Транспорт стратегиясе нигезендә транспорт системасын үстерүнең стратегик максаты - конкурентлыкка сәләтле сыйфатлы транспорт хезмәтләрендә икътисадны һәм жәмгыятьне инновацион социаль юнәлешле үстерү ихтыяжларын канәгатьләндерү.

Нәтижәле конкурентлыкка сәләтле транспорт системасын булдыру өчен өч төп өлеш кирәк:

- конкурентлыкка сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре;
- югары житештерүчәнлекле имин транспорт инфраструктурасы һәм алар конкуренциягә сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре белән тәмин итәрлек дәрәжәдә кирәкле транспорт чаралары;
- транспорт хезмәтләренең тәкъдимнәр дәрәжәсен сорау өстендә арттыру өчен шартлар тудыру (югыйсә көндәшлек тирәлеге булмаячак).

Муниципаль берәмлек транспорт комплексын үстерү өлешендә гамәлләр

Программа карарлары нигезендә муниципаль берәмлекнең торак пунктларында урамнарны этаплап төзү һәм реконструкцияләүнең муниципаль максатчан программасын эшләү һәм кабул итү	Кыр Шонталысы авыл жирлеге муниципаль берәмлеге	2021-2030
Автомобиль юллары классификациясе нигезендә жирле әһәмияттәге автомобиль юллары исемлеген раслау.	Кыр Шонталысы авыл жирлеге муниципаль берәмлеге	2021-2030
Территорияләрне планлаштыру документларын эшләү белән комплекста хәл ителә торган юл хәрәкәте иминлеге буенча чаралар комплексын эшләү һәм гамәлгә ашыру	Кыр Шонталысы авыл жирлеге муниципаль берәмлеге	2021-2030
Торак пунктлар урамнарында реконструкцияләү, ремонтлау, каты өслек урнаштыру	Кыр Шонталысы авыл жирлеге муниципаль	2021-2030

	берәмлеге	
Юлларны һәм тротуарларны комплекслы төзү	Кыр Шонталысы авыл жирлеге муниципаль берәмлеге	2021-2030
Жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын инвентаризацияләүне паспортлаштыруны үткәрү, жирле әһәмияттәге автомобиль юллары белән мәшгуль жир участкаларын бүлеп бирү полосаларын билгеләү, теркәү	Кыр Шонталысы авыл жирлеге муниципаль берәмлеге	2021-2030
Автомобиль юлларында һәм жирлек урамнарында барлык инженерлык корылмаларының техник торышын бәяләүгә кирәкле реконструкция яисә яңа төзелеш срокларын һәм күләмнәрен билгеләү	Кыр Шонталысы авыл жирлеге муниципаль берәмлеге	2021-2030

6. Урам-юл челтәрен оптимальләштерү

Югарыда билгеләнгән өстенлекләргә туры китереп, авыл жирлегенең транспорт комплексы үсешенең өстенлекле юнәлешләре нигезендә, Программа нигезендә урам-юл челтәрен оптимальләштерү буенча түбәндәгеләр күздә тотыла. Программа нигезендә магистраль урам-юл челтәрен формалаштыру буенча нормативларга туры китереп тәкъдимнәр бирелә. Авыл торак пункты һәм авыл жирлеге чикләрендә урам челтәренең төп исәп-хисап параметрлары АЖ тарафыннан 42.13330.2011 «Шәһәр төзелеше, шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» кабул ителә.

Урам-юл челтәрен төзү нигезенә авылның гамәлдәге һәм планлаштырыла торган районнары арасында элементлар санын арттыру һәм авылның урам-юл челтәрен төбәкнең автомобиль юллары системасына кертү идеясе салынган. Дәрәжә буенча урамнар иерархиясендә аларның һәркайсының аркылы профиле үтәлергә тиеш. Генераль план проектында торак пунктның урамнары һәм юлларының проектлана торган аркылы профильләре китерелгән. Текст материаллары составында китерелгән аркылы профильләр һәм чишелешләрнең төпсызыгында китерелгән схемалары территорияне планлаштыру, юлларны проектлау буенча алга таба эшләр башкарганда регламентлаштыручы нигезләмәләр буларак карала һәм тәгаенләнергә мөмкин. Үзгәрешләрнең киңлеген, юл чишелешләре тибы һәм хәрәкәтнең төп юнәлешләре үзгәрешсез калырга тиеш. Муниципаль берәмлекнең комплекслы транспорт схемасын эзерләгәндә, әлеге аркылы профильләр һәм чишелешләр схемалары төзәтелергә мөмкин. Авыл урамнары һәм юллары классификациясе проектынның график өлешендә сурәтләнгән («Транспорт инфраструктурасын үстерү картасы» материалларны нигезләү буенча). Аркылы профильләрне тамгалау шул ук схемада китерелгән. Яңа торак төзелеше районнарында урамнарны һәм юлларны проектлаганда кызыл сызыкларда урамнарның проект киңлеген сакларга кирәк, бу алга таба жир кишәрлекләрен тартып алу һәм урамнарны киңәйтү максатыннан капитал төзелеш объектларын жимерү буенча кыйммәтле чараларны гамәлгә ашырудан качарга мөмкинлек бирәчәк. Проектлы урамнар, шулай итеп, рельефта урнаштырылырга тиеш, норматив тайпылышларны үтәү таләбе үтәлсен өчен.

Катлаулы геоморфологик факторлар булу шартларында төп урамнарны проектлауга һәм төзүгә аерым игътибар бирергә кирәк.

7. Машина кую һәм озак вакытлы транспорт саклау урыннарын оештыру

Авыл жирлеге территориясендә автотранспортны саклау, нигездә, предприятияләр кишәрлекләре чикләрендә һәм жирлектә яшәүчеләрнең йорт кишәрлекләрендә гамәлгә ашырыла. Жирлектә гараж-төзелеш кооперативлары юк. Йөк автомобильләре һәм тракторлар жирлек КФХ милкендәге биналарда сакланыр дип көтелә. Халыкның жиңел автомобильләрен даими һәм вакытлыча саклау йорт янындагы кишәрлекләр чикләрендә күздә тотыла.

Әлеге бүлек буенча башкарылырга тиешле чаралар:

- транспорт чараларын даими һәм вакытлыча саклаганда Татарстан Республикасы Алексеевск муниципаль районының Кыр Шонталысы авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләренең таләпләренең үтәлешен тикшереп тору.

8. Жәяүлеләр урамнары системасын төзү:

мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен киртәләрсез мохит булдыру

Экологик чиста мохиткә ярдәм итү өчен, корреспонденция өчен зур булмаган кисемтәләр булганда, торақ пунктлар территориясендә Програмада жәяүлеләр урамнары системасы каралган.

Жирлек программасы белән халыкның мобиль төркемнәре аз булу өчен киртәләрсез мохит булдыру каралган. Шул максат белән ижтимагый биналарны проектлаганда киртәләрсез мохит тудыруга кертелгән барлык таләпләр һәм тротуарларның норматив тайпылышлары булган пандуслар урнаштыру буенча таләпләр куелырга тиеш.

Әлеге бүлек буенча чаралар:

- күбесенчә жәяүлеләр йөри торган урамнар системасын формалаштыру (хисап срогы - перспектива);

- төзүчеләр тарафыннан киртә мохитеннән башка булдыру таләпләрен үтәүнең административ чаралары белән тәэмин итү (бөтен чор).